

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyitlér soronként 50 fillér.

Székelyföld és világforgalom

Székelyudvarhely, április 11.

Kétségtelen dolog, hogy a Székelyföld közgazdasági fejlődése, jobban mondva: közgazdaságunk megalapozása és életre keltése teljes mértékben függ *vasutügyünk helyes rendezésétől*. A közelmúlt napok iparfejlesztő hangulatai kell, hogy rátereljék figyelmünket erre a kérdésre is, mert az ipari fejlődés szintén csak nagy bizonytalanságokba juthat, ha vasutálózatunk kiképzése csupán bizonyos tetszetős jelszavak után indul, de a még fejletlen közgazdasági állapotokat nem veszi figyelembe. Bizonyos dolgokkal tehát okvetlenül számolni kell, mikor a Székelyföldnek vasutat kívánunk.

A székelytársaságok évenkénti gyűlései is, mely általában a Székelyföld vasutügyét tárgyaló megnyilatkozások mind program-szerűen állítják be azt a kívánatot, hogy a Székelyföldön Románia felé egyenes transzverzális vonal húzódjék keresztül, nemzetközi jelentőséggel, tengerhez vivő erővel s világira szóló hivatásokkal. Hallottunk némi utalást erre Dr. Bernády Györgynek a napokban nálunk tartott beköszöntő beszédében is. És mi községgel el is ismerjük, hogy ez igen szép terv, vágyakat izgató, nagy fejlődési távlatokat mutató, s alkalmas a lelkesülések fölkelésére. Azonban éppen közgazdasági

fejlődésünk érdekében hangoztatnunk kell azt a meggyőződésünket is, hogy e terv kivitele ezidő szerint még korai volna, tehát vasutálózatunk kiépítésében azt vezető gondolatná még nem kell tennünk, hanem e kiépítésre más vezető gondolatot kell figyelemben tartanunk.

Azzal szokták legfőképpen megindokolni az egész Székelyföldet keresztül szelő, s egyenesen Konstanzáig haladó vasutvonal szükségességét, hogy a világforgalomnak rövidebb átjárót nyujt, s így a világforgalom ide terelődő élénksége egész bizonyosan várható. Mind igaz ez, csak éppen annyi számítási hiba van benne, hogy ebben a világforgalomban maga a Székelyföld semmi belső erővel részt nem vehetne, egyszerűen passzív terület volna, hol a forgalom csak átszaladna, de maradandó határok nélkül. Hogy ne csak ilyen átfutó, közömbös terület legyen a Székelyföld, hogy maga is jelentős és lakossága gazdasági fejlődésére jótékonyan visszaható forgalmi csomópontokat tudjon a világforgalom útjába beállítani, ahhoz előbb helyi megerősödések szükségesek. A Székelyföld mai gazdasági helyzetében egyáltalán nem gondolhat arra, hogy Románia felé igyekezzék iparával, vagy mezőgazdasági terményeivel érvényesülni. Az ipari fejlődésben Románia már jóval túlhaladta a kezdet nehézségeit, s jóval túlhaladta a Székelyföld ipari készségeit. Mezőgazdasági termelésünk

pedig a maga patriarchális elmaradottságával, vegytani problémákat és nagyhozamu megmunkálást nem ismerő botorkálásával még a helyi szükségletek kielégítésére sem alkalmas. Ilyen helyzetünkben számunkra a világforgalom utja csak idegen közgazdasági érdekek tényezője lenne.

Nemzetközi forgalom sürgetése helyett tehát előbb a magunk helyközi forgalmának a kisürtetését kell feladatnak vennünk. A Székelyföld nagy szétziláltságát kell előbb leküzdönnünk, s tömör egységgé tennünk, mely aztán a nagy magyar föld jelentős központjaival kerüljön szoros kapcsolatba. Nem Románia felé kell ártériákat nyitnunk, hanem előbb a magunk vérkeringési rendszerét kell egészségesen megteremtönnünk. Ebből a szempontból kezelve vasutügyünket, a mesterséges elválasztódások egész rendszerével kell szembeszállnunk, s érdemes fáradozás lesz ezt a rendszert kiküszöbölönnünk. Területi helyzete szerint is a székelység egységes, tehát ezt az egységet forgalmunkban is ki kell fejtenünk. Úgy képzeljük ezt a kifejezést, hogy a Székelyföld minden góczpontja egymáshoz a legközelebbi vasuti összeköttetést megkapja, s amellett ezek a góczpontok a gazdasági fejlődésre alkalmas, vagy természeti kincsekkel kinálkozó vidékeiket külön sugárrendszer útján vonják magukhoz.

Vegyük csak például Udvarhelyvármegye helyzetét. Minden lokálpatriotizmus nélkül

Politika és társadalom.

A politizálás tulajdonképpen semmi egyéb, mint az ország közérdekű dolgairól való eszmecsere. Ha az emberek mindig csak a saját maguk egyéni dolgairól diskurálnak, akkor sohasem politizálnának. De ez így nem jó lenne. Mert hogy folyjon be a közönség az ország dolgainak az intézésébe, ha arról egyáltalán soha eszmét nem cserél.

Nem is lehet amiatt panaszkodni, hogy nálunk nem politizálnak eleget. Igen, de a mi nálunk politizálás neve alatt történik, az tulajdonképpen csak egy torzkép. Mindenki beszél az országdolgáról, de az emberek kilencven százalékának homályos fogalma sincs arról, hogy tulajdonképpen micsoda szempontokon fordul meg az ország igazi érdeke, s nemzeti vágyaink megvalósításának miben áll a részletmunkája. Ha az embereknek a saját maguk egyéni érvényesülésének a feltételeiről is olyan kevés ismeretük lenne, mint az ország haladása feltételeiről, akkor valamennyien éhen halnának vagy elzullenének. Pedig e tekintetben maga a nemzet is éppen olyan, mint az egyes egyén, s a mint az egyes emberek igen jól tudják, hogy saját maguk érvényesülése végett jelenben és jövőben, általánoságban és részletekben mit kell tenniük, éppen úgy tisztában kell lennie minden polgárnak az ország haladásának eme szempontjaival, s aki mindezeket legalább bizonyos fokig nem ismeri, annak tulajdonképpen nem is szabadna politizálnia.

De nálunk nem így értelmezik ám a politizálás fogalmát. Nálunk a politizálás fogalma úgy összeeszerült a kocztintás fogalmával, mint a csóké az öleléssel. A hogy a csók nem sokat ér ölelés nélkül, úgy nálunk a politizálást se nézik sokra kocztintás nélkül. Még ma is ott vagyunk, a hol voltunk Széchenyi István korában, aki megróttá

azt, hogy nálunk tulajdonképpen abban áll a politizálás, hogy „hazafias általánoságok hirdetésébe szókimondóskodunk, de a részletekkel abszolúte nem törődünk.“ Csak az a különbség, hogy — tisztelet a kivételnek — régebben ez az ország lakosságának csak kisebb körére szorított, ma azonban így politizál egy pár százezer ember, s ha behozzák az általános választójogot, így fog politizálni két millió ember. Csak az a haladás, hogy mindig jobban szélesedik a hordó, de a tartalma körülbelül mindig ugyanaz marad, természetesen mindig tisztelet a kivételnek. Hogy ez így van, abban hibásak a kormányok, de hibás a társadalom is. Ezek hosszú során keresztül belénk tömnek mindenféle tudományt. Sohasem felejtsem el, hogyan be kellett tanulni a gimnáziumban, hogy a sok egyptomi Ramzesz közül Krisztus születése előtt ki mitől meddig uralkodott, mintha az nekem az életbe nem is lenne teljesen érdekelő, hogy egyik vagy másik Ramzesz Krisztus születése előtt idébb élt-e harmincz-negyven évvel, vagy odább? Hát még a mikor be kellett vágni a Nilus mellékfolyóinak a nevét! Biztosan emlékszem rá, hogy ebből szekundát is csináltam egyszer. Hogy aztán baj ne legyen karácsonyra bevágtam őket irgalmatlanul. Szagó, Szobát, Dsemma, Didesza, Dinder, Rohat és a többi. De ne méltóztassanak ám azt hinni, hogy még mindig emlékszem rájuk, hanem ma néztem meg őket a Legxikonban.

Vizont praktikus dolgot alig tanulunk valamit s főleg az ország gazdasági haladásának a szempontjairól semmit se tanulunk. A népies tanfolyamok is igen gyéren vannak a nem eléggé érthetőek.

Ha igazán akarunk nemzeti politikát csinálni, akkor első és főkéllék az, hogy a gazdasági haladásunk részletei, eszközei és módjai tekintetében gazdasági ismeretekkel kell ellátni a közönséget s ha ez megvan, akkor megalapoztuk a helyes és

eredményes nemzeti politikát.

Ha pedig valaki az ország létfeltételeinek és erősödéseinek a dolgához nem ért, szóval, hogy politizálásra nem jogosult, akkor nem tehet mást helyesen, minthogy kiválaszt magának egyes férfiakat, a kiknek tudományában és becsületében megbizik s őket követi bizalommal. Ez is álláspont. Egyszer Hollandiában, Zuider-tó mellett megkérdeztek egy gazdaembert, hogy milyen párti? Nem foglalkozom én, uram, politikával, megfejem a tehenemet, szeretem a feleségemet, meg a gyermekeimet, meg a házamtájéát s megbizom a királyonokban, hogy jól vezeti az ország dolgát.

Csak hogy itt aztán megint egy nagy böknő van. A mi közönségünk tartósan csak olyan férfiakért bőví, a kik nem vesznek részt az ország kormányzásában, szóval akik a belső részleteket, mondjuk a kulizsák mögött történő dolgokat nem is látják, vagy másként mondva, a dolgokat nem ismerik. A mint a kormányzásba részt vesznek, a nagy népszerűségnek már rendezesen vége, nincs meg iránta a bizalom. Orániai Vilmosról írja a történelem: „mihelyt az első lelkesedés alázódott és a háború bosszura nyult, minden pénzáldozattól visszariadtak a polgárok és vezérüket a legaljassal gyanusításával kiérték. A mellett pedig, hogy saját embereivel kellett alkudozni, szemmel kellett tartani Anjou és Farnese ármányát s küzdeni a francia sereggel.“ Nem megdöbbentően illik e mindez a mi viszonyainkra is? Be kell vallani, hogy ebben államjogi helyzetünk is hibás, de miután ezen nem tudnk segíteni s a téma különben is milliószor meg volt már tárgyalva, ennek tovább gondolását mindenkinek a fantáziájára bízom.

Hogy az eddigieket összegezsem, a sikeres nemzeti politikához minél több művelt ember kell; a műveltséget nem kaszinói értelemben veszem, hanem értem alatta azt, hogy minél több ember legyen tisztá itélettel tájékozva arról hogy,

szereplő alak jelentősége tobat érdekessé, — ha nem lenne oly tipikusan jellemző a mi ellenzéki erkölcsünkre. A lemondó képviselő ugyanis saját-
ságos módon bünteti önmagát s ezzel egyuttal választóit is. Állandóan lemond, — szünet nélkül lemond, szóval, levélben, beszédben, nyilatkozatban, pohárköszöntőben szakadatlanul lemond. Ezt hallgatják jeles hívei, — itt kezdődik az ügy közérdekű volta — saját képviselőjük szájából szakadatlanul tudomásul veszik, hogy képviselőjük mily elítélendő. S hívei — mint halljuk — lelkesen ünneplik a büntudatos képviselőt, a ki tovább megy bűnével, tovább is állhatatosan lemond s lemondásáért és bűne folytonos bevallásáért — tovább ünnepeletti magát. Ime így bünteti önmagát és híveit.

KÖZIGAZGATÁS.

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságát, a főispán intézkedése alapján, *Sebesi János* alispán folyó hó 21-ikére összehívta. A kibocsátott tárgyaorozat 270 pontból áll és miniszteri leiratokat, hivatalos előterjesztéseket, szabályrendeleteket, városi és községi ügyeket, átiratokat és kérvényeket ölel fel.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 9 ikén tartotta áprilisi havi ülését, melyen az elnöki teendőket *Sebesi János* alispán látta el.

Az alapáni jelentést *Paál Árpád* főjegyző terjesztette elő, melyből kitűnt, hogy az iktóra érkezett 829 ügydarabból 679 et olintézték. Egy évre érvényes utlevél 107 adatott ki; a sorozáson a felhívottak 25%, a távolmaradt és mintegy 40%-át besorozták. E jelentéssel kapcsolatban *Br. Daniel* Lajos országgy. képviselő szóvártta, miszerint a munkabiztosító pénztár erdővidéki tagjai, bár pontosan fizetik a tagjárulékat, orvost a pénztár nem ad részükre, s ha orvosra van szükségük, azt meg kell fizetniük. Ez ügyben bár több ízben megkereste a pénztárt, a sérelmet orvosolva nem lett. Kéri az alispánt, hogy találja módját az anomália megszüntetésének. Alispán a panaszt konkrét formában az első foku hatóságnál kéri megtenni, s annak rendjén módját találja az orvoslásnak. — Az árvászeki jelentést *Barabás András* elnök tette meg. Az árvászeki iktóra érkezett 1051 ügydaraból 817 nyert elintéztést; a kiskorúak száma 13278, a gondnokoltaké 220; *Orbán János* br. úlnök szabadságáról visszatért, s állását elfoglalta.

A főorvos jelentése szerint a közegészségügy kedvező volta, amennyiben a hevenyfertőző betegségek száma csökkent; 87 hevenyfertőző beteget jelentettek be, s összesen ellenőrzés alatt 156 állott. A közkórházban 231 beteg részeseül ápolásban. — *Hajdú Ferencz* kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a kereszturi tanítóképzede te'kének rendezésére és a vízvezeték elkészítésére a közökt. kormány 49600 krt utalt ki; a korondi áll. iskola helyreállítására 2543 K folyósított; a homoródújfalvi olvasókör részére 76 kötetes könyvtárt adományozott a miniszter; három eredményes analfabéta tanfolyam rendeztetet és pediglen Süköb. Szombatfalván és Székelyszentkirályon. — *Homolay Lajos* pü. igazgató jelentette, hogy egyenes adóban 28249 K, hadmentesség díjban 500 K, bélyegdíj és jogilletékekben 19450 K. fogaszatási és italszóban 68286 K (mult év hason időszakánál 24764 K több), dohány jövedékben 45187 K folyt be. Az adókirovési munkálatok megkezdtek. — *Révffy Zoltán* kir. ügyész jelentése szerint 57 elítélt és 3 vizsgálati fogoly volt letartóztatva. — *Osztian* Viktor műszaki tanácsos jelentéséből kitűnt, hogy a közutak állapota kielégítő, bár helyenként súlyos fordult elő, azok gyors helyreállítása iránt az intézkedés megtörtént; az általános munka még nem indult meg, azonban a bicarczfalvi, kobátfalvi, pálfalvi, hetlenfalva—orszhegyi vicznális utakon a munkálatok folytak. A 30 ezer kor. tornádó segély a nagy—erdőszentgyörgyi uton felhasználtatott. A városból kiinduló 0—1383 m. utáthelyezés helyszíni bejárása megtörtént, s a megállapítások a miniszter által is jóváhagyattak. *Br. Daniel* Lajos a szentpáli uton történt utáthelyezés helyreállítását sürgette, ami adig is meg fog történni, míg az ut állami kezelésbe való átvétele megtörténik. — *Zonda József* felügyelő az állatok egészségét kedvezőnek jelentette.

A közgazdasági felügyelőség jelentését *Erdődy Zoltán* h. felügyelő terjesztette elő. A jelentés szerint márczius hónapban a mezőgazdasági mu-

kálatokra nagyon kedvező időjárásunk volt és így a tavaszi vetések megkezdése korán megtörtént és azt mondhatjuk, hogy eme hónapban a tavaszi vetéseknek több mint fele elvégeztetett. Az őszi buzavetések általában azt lehet mondani jól telelték és kedvező időjárás mellett szép reményekre jogosítanak. Lőherések, luczernások, utóbbi kivételével jól teleltok, rétek és legelők zöldülnek ugyanarra, hogy ha az időjárás így tart a jószág korán fog a legelőre kimenni. Általában a vegetáció nagyon megindult, a tengeri vetése is folyamatban van. A gazdasági felügyelőség utján több község részére Mezőhegyesről nyugati fajbikkák és tenyészkanok szereztek be és adtak át a községeknek 20% bezerzési árkedvezményvel. Ugyancsak a felügyelőség utján az őszi fajbaromfának beszerzésére vonatkozólag illetékes helyre javaslat tétetett.

A miniszteri kirendeltség utján folyamatban van gazdálkórók részére a vetőmag kiosztás, amely pár nap alatt befejezést fog nyerni. Kedvezményes áron kiosztatik 50500 kor. értékű tavaszi vetőmag. Elelmi és takarmányozási célra 31 község részére 32 wagon kedvezményes áru tengeri mm.ként 15 koronás árbán 46000 kor. értékben kiadott eme kedvezmény még fennáll valószínűleg május hó 1-ig. Inség sujtott községek részére kiadatok mmként 12 koronás árbán Gyepes, Székelypálfa, Firtosváralya községeknek 1—1 wagon tengeri. A miniszteri kirendeltség Mátia falván épült népház költségeinek részbeni segélyezésére 2000 krt, az olaszteleki hitelszövetkezetek segélyezésére 400 krt adott.

A miniszteri kirendeltség műszaki szakközvege által Sükő község megrongált vízvezetéke a medeséri unitárius egyházközség temploma, mely talajvíz folytán megsérült, megszemléltetett, továbbá a folyó évből községi vízvezeték létesítése céljából felveendő műszaki tervek elkészítése Korond és Szentlászló községekben folyamatban van. A folyó év tavaszán a helybeli gyümölcs csemete iekolából kedvezményes árbán kiadott 694 drb kórta, 172 drb ribizli tő, 10 drb alma, 5 drb ringló. Sajnos több nem állott rendelkezésükre, mivel az elmúlt télen a gyümölcsfa csemetek nagy része elmagyott.

Tárgyasorozat rendén hozzájárultak Erked község azon kéréséhez, melyben jövedelem hiányában vágóbidijának beszüntetését kéri. Tudomásul szolgált a Pénzügyigazgatásnak azon intézkedése, hogy a Jegyzői egyletnek az adózedési napijegyzékek vezetése alól való felmentését tárgyzó és hozzá áttett kérését, döntés végett a miniszterhez felterjesztette. A parajdi járási állatorvos kinevezése iránt intézkedik a bizottság. Tudomásul szolgált a polgármester azon jelentése, hogy az új városi világitási naptár f. hó 1-ével életbe lépett s így a felmerült panaszok orvosolva vannak, továbbá, hogy a bérkocsisoknak megrendszabályozása végett a rendőrségnél intézkedett. Örvenletesen vette tudomásul a bizottság az alispán kijelentését, hogy a vasúthoz vezető járda kiépítése rövidesen megoldatik. Elekes Nándor lővétei jegyző ügyében az alispán által elrendelt fegyelmi eljárás jóváhagyatták, illetve az ellen beadott felebbezést elutasították. Tudomásul szolgált, hogy az udvarhelyi faiskolát Dicsőszentmártonba áttelepítették, valamint a hermányi közbirtokosság azon határozata, mellyel a 29 ezer kor. vagyonyát az Erdővidéki takarékból az olaszteleki pénztárba áthelyezte, az ez ellen beadott felebbezést elutasították. A keresek miniszter azon leiratát, mely szerint az etédi távirda felállítás költségeit nem vállalja, tudomásul vették. Az államépítészeti hivatal által engedélyezni kért egyes hidépítésekhez hozzájárultak. Végül egy néhány adóügyi felebbezést elintézték, mire a gyűlés véget ért.

A libáni ut átcsatolása. A kerületi felügyelő előterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter a gyergyószentmiklós—székelyudvarhelyi ut Csikmegyét érintő szakaszait is ellenőrzés és feontartás végett a székelyudvarhelyi kir. államépítészeti hivatal hatáskörébe utalta át. Ez ellen a csiki közigazgatási bizottság márczius havi ülésében állást foglalt és sürögösen kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy a teljesen indokolatlan átkapcsolást mellőzze és az utat továbbra is hagyja meg a csikszereadi kir. államépítészeti hivatal felügyelete és ellenőrzése alatt. A miniszter a csikiak kívánóságát mellőzte, mely ellen a csikiak most újabb előterjesztéssel fognak élni.

A tisztviselők és a lakbérosztály.

— A székelyudvarhelyi tisztviselők akciója. —

Székelyudvarhely, április 11.

A lürelum szép erény, de mikor a szőlőségekre csap, már nem erénynek nevezik. Küzdelem az élet ezernyi nehézsége ellen, megállani emberien azon a ponton, hol az élet rabzolgatárma leigázni akar, de ereje megtörik az ember küzdelme alatt — a legezbb egyéni tulajdonság.

Nyagik vagyunk az élet örlő malomkövei között, hol ezt morzsolja szét, hol azt. Egyetlen szép jellemvonása az ósazeségnek, hogy mindeniket elkieséri részvétővel. Egytől se vonjuk meg ezt; való igaz tehát, hogy egyebünk sincs egymás részére, mint csak részvétünk. A többi elsöpörte a modern idők zuhogó áradata.

Az élet magaslatán, hol a családi fészek fölött egyedül viaskodunk a tietes életért, az élni tudásért, és képességért oly elszigetelten állunk, mint a vízszadaras tenger szigete, mit a tenger sohajtása csapdos, kegyetlenül ver, akár minket, a különvált egyedeket a mostoha sors. A küzdelemben nincs barátunk, nem ismerjük egymást. Bizony igaz az is, hogy az emberek egymással találkoznai se óhajtanak. Tempora mutantur.

Szétmálló társadalmi életünk cenztrifugális a anyagi nyomor, melynek enyhítését célzólag régen átsugározta az emberiség kódét a rotadelli tantétel, korábban a kriuztusi törvény és tanítás. E borogó sugár villanyozza még a csüggődedeket, élteti bennünk a szociális érzés magvát, hogy bármennyire is távolodunk egymástól, mégis együtt kell lennünk, ha máshol nem, legalább a kenyértörésnél.

Elhajattunk mi is a kenyértörésig... Mig eddig bukdácsoltunk, sok letörött közöttünk, sok kiváltott közülünk pubább fészket keresni a vigasztalan élet utjain. Mi történt velük, a jó ég tudja, azt azonban tudjuk, hogy mi még vigasztalanabbul állunk, mint valaha... Rajtuk megnehezült az idők járása, ránk borult az emberek öznése és nem szabadulhatunk.

Csak egyet a sok közül. Vegyük a lakás kérdést.

Kinek van a székelyudvarhelyi tisztviselők között anyai lakásbère, amivel igényeinek megfelelő lakást bérelhetne? Rövid négy év alatt 75—100 %-kal emelkedett a lakásbérlet. Ez alatt az idő alatt négyszer ki és ugyanannyiszor be kellett költözöködni. Ma-holnap állandó fizetést kell biztosítsunk a butorszállítóknak. A lakbér többlet, a költözöködsi költségek nem a folyósított lakpéozt, hanem a fizetésünket terhelik olég tekintélyes summában. A megindult áramlat nem azért áramlat, hogy az ne söpörjön s ne nőjön tovább. Biz az nőni fog s ma holnap ujra lakbér emeléssel állanak elő a tulajdonosok.

És mi ezt képosek vagyunk tétlenül nézni. Képesek vagyunk érzéketlenkedni egymás közös bajai iránt, akkor, midőn a segítő eszök kezünk előtt áll. Igaz, hogy ide egyeseket nem küldhetünk, itt az egésznek, mint egynek részt kell vennie.

A város a magasabb lakbérosztályba való sorozásra jogalappal bír. Ezt a jogalapot időközben nyerte, a tisztviselők nyomasztó helyzete is időközben állott elő. Orvoslását nem lehet kötni a szokasos tízéves ciklushoz; ennek is időközben kell bekövetkezzék, mert anyai állami tisztviselő nyomorgása a gazdáknak nem érdeke. Kérünk kell tehát Székelyudvarhelynek a magasabb lakbérosztályba való sorozását. A jogalap, s maga a tulajgázódott gazdasági helyzet, lakásimizéria adatszteri igazolása oly indok, mitől a kormány nem zárkozhatik el.

Vetközük le tehát közönyünket és érzéketlenségünket, jöjjünk minél előbb egy táborba s ismerjük rá egymásra e kérdésnél, mely kisebbet és nagyobbab egyformán éget, egyformán szenved.

Siessem minden tisztviselő osztály megbeszélés tárgyává tenni e kérdést s valamelyik karnál a tisztviselők értekezletét összehívó bizottság alakításáék s meg kezdje meg akcióját. *Tisztviselők.*

Megoldatlan problema.

— Tartathatlan helyzet az állami iskolában. —

Székelyudvarhely, április 12.

A folyó tanévvel az áll. iskola építésének ötödik éve mulik felettünk. Az átszervezés óta az építés reménye évről-évre foszladozott s ma egészen tanácstanul állunk, vajjon lesz-e Székelyudvarhely városnak áll. iskolaépülete vagy e kérdést is a jövő évtized problémájának tartja fenn a fátum? Most, hogy ágilis alispánunk közbenjárása folytán a sétatér felé vivő ut munkálatai megkezdettek, felcsillan valamelyes remény a tanügyi körökben az iskolaépítés aktuálitása iránt, de így is megállapíthatjuk, hogy az eredeti, illetőleg a vallás- közoktatásügyi minisztérium által leadott tervezet szerint is, cirka 5—6 év választ el attól, hogy az elemi népiskola állandó elhelyezést talál. Tehát a legkedvezőbb esetben is, még öt, esetleg hat év.

Székelyudvarhely város elemi népoktatása fejlődésének ez az öt év óta vajdó s mindinkább összekuszáltabb helyzetbe kerülő iskolaépítés kérdése a legnagyobb kerékkötője, mely emellett nemcsak az iskoláztatásra, hanem magára a tanulók egészségére is végtelen káros hatással van.

Számot vehetünk azzal, hogy az államosítás óta a beiskolázás növekedett s az iskoláztatás iránt az igények fokozódtak. A gyerekkert, illetve óvoda helyisége az 1900. években még megfért a 180—240 gyermek, de ma az állami iskolába beiratkozott 320 növendék egyáltalán nem helyezhető el benne a gyermekek egészségének veszélyeztetése nélkül.

A tetemesen felemelkedett tanuló létszám arányához mérten gondoskodás történt párbuzamos osztályok beállításáról, amit úgy oldhattak meg, hogy az iskolaszoba lakásából tantermet alakítottak, mely azonban nem felelt meg a követelményeknek, mivel azon tanítók, kik e terembe voltak tanításra kivezényelve, mindenik gyógykezelés alá került a szemével, a szomszédos épület tetéjén megtört világosság s egyéb okok miatt. Ha már a tanítók mindenképpen a szemgyulladás s a látás gyöngülése volt tapasztalható, hány meg hány gyermeknek ronghatta a sötét terem szemvilágát, mire az életben elől azükkése van.

A helyzet türehetlenné válván, maga az iskola gondnoksága tette meg a lépéseket a bajok orvoslása végett, kérve a város tanácsát arra, hogy addig is míg az áll. iskola épület felépítést nyer, az óvoda balszárnyán lévő földszintre egy emeletet építtessen fel, ahol 2 világos nagy terem helyezhető, illetve állítható be. A gondnokság állásonja teljesen reális, mert a kellő erősségű alapépítmény könnyen megbírja az emeleti 2 tantermet s mikor az új iskola felépül, — a többi termekkel ezek is visszamaradnak a város céljaira. A befektetés tehát nem megy veszendőbe.

A gondnokság beadványára az áll. főiskola tantestülete f. hó 10 én tisztelt *Gothárd János* polgármesternél, hol *Gyerkés Mihály* igazgató tanító változa az állami iskola nehéz helyzetét s a város elemi népoktatásának fejlődése előtt álló akadályokat. A polgármester készséggel ígérte meg a bajok szanálását az emelet felépítésével, mely azonban nem állja útját az iskolaépület felépítésének. Az új iskolaépület felépítését ez igen közel jövőre jelezte a polgármester. A folyó évben a Küküllőn át vezetendő vasút terjesztésének útját megnyitja s első teendője lesz a városnak az iskola épületek felépítése.

Bármily számítással mérjük a dolgok rendjét az új iskolába 4—5 éven belül nem költözködhettek be a gyermekek, ennyi időn belül bár csak fel legyen építve, épen azért a mai elhelyezés bajain felültenül segitenünk kell és meg kell nyitnunk az állami iskolák fejlődésének s a modern felszerelésének zsilipjeit. Egy városi állami iskolának a berendezés és felszerelés tekintetében is vezető szerepe kell legyen a vármegyében. Sajnos, hogy a szükséges termek hiánya miatt jelenleg a szemléleti oktatásra semmi taneszköz sem áll a tanítók rendelkezésére, mert nincs tér azok elhe-

helyezésére. Az oktatóknál az elbeszélő tanítás soha se hozza meg azt az eredményt, amit a szemléltető biztosít.

Indokolt a gondnokság előterjesztése s a tanítók kérése, ajánljuk az ügyet a képviselőtestület jóindulatába.

Uj lendületek felé.

— A Székely Dalegyet közgyűlése. —

Székelyudvarhely, április 12.

Megelégedéssel állapítjuk meg, hogy Dalegyetünk ujabban igen erőteljes nekilendüléssel szolgálja céljait. A budapesti dalos-versenyen is derekasan megállotta a helyét, s azóta még az ott szerzett tapasztalatokkal is gazdagodva, igen szép művészi készségnek adta már több ízben tanujelét. Közönségünk meg is egyezik abban a kedvező véleményben, hogy Dalegyetünk szereplései tökéletes művelőzetet nyújtanak, s így a közművelődés fejlesztésére alkalmas erőköszlet van az egyetben.

Az egyet maga is, értesülésünk szerint, ez erőköszletet nem hagyja pihenésben, hanem azt új munkával, új nekilendülésekkel társadalmunk javára még dusbabban gyümölcsözöztetni akarja. Ennek az új munkáirányának a kitervezése és megalapozása e hó 20-án fog megtörténni, mikor is az egyet a pártoló tagok és más érdeklődők tömeges bevonásával szándékozik megtartani éves közgyűlését. Az egyet ugyanis eddig inkább csak a maga dalos szakcsoportja tevékenységével vezette ügyeit, s így az egyes nyilvános szerepléseken kívül a közönséggel nem volt meg a gyakori érintkezése. A mostani közgyűlés pedig éppen azt akarja elérni, hogy a dalos szakcsoportról az egyet igazgatása inkább átmenjen a közönség kezébe, s így a gyakoribb összeköttetések rendszerével egy a dalkör ereje, mint a közönség érdeklődése növekedjék.

Ez összeköttetések ápolására az egyet választmányja azt a tervet dolgozta ki, hogy a pártoló tagok tiszteletére a dalkör minden két hónapban házi összejöveteleket rendezzen. Ezen az összejöveteleken egy a dalkör, mint az egyet zenekara folyton friss és változatos műsort játszana le, s egyúttal a társaságok érintkezésének is ujabban alkalmas nyújtana. A pártoló tagok ugyanis ezeket a házi estélyeket tagsági díjaik fejében kapnák, s így a művelőzetnek ilyen nem költséges formája miatt is a daleyet joggal számíthat összejöveteleinek látogatottságára.

Ez a látogatottság természetesen visszahat a dalkör és zenekar művészi színvonalának az emelésére is. A dalos és zenés szakcsoportok már is bő anyagot szereztek össze műsoraik számára. A *Turul* dalait, a *Dunántúli Daloskövettség* pályadíj nyertes énekeit, több dalosalbumot, külföldi és magyar újdonságokat, s mindezekben mintegy 150 művészi értékű darabot gyűjtöttek egybe előadásra. Ezekben biztosítva van a tervezett házi estélyek élvezetességének tárgyi alapja, s hogy a személyi készség is meg legyen hozzá, az csak a közönség pártolásától fog függeni.

Hiszedük, hogy ez a pártolás nem is marad el s így szellemi életünknek új és erőteljes irányai fognak kilendülni a Dalegyet nemes törekvéséből.

Konyhakertészeti telep kiszakítása.

A székelyudvarhelyi áll. isk. gondnoksága közbenjárására a városi tanács f. hó 11-én adta át hivatalosan a gazd. ism. iskola konyhakertészeti gyakorló telepét a gondnokságnak borgárkertészet céljaira. A gyakorló terület 2 holdra terjedő, a Klein Zs. faaraktára belső oldalán, a Nagy-Küküllő mellett fekszik. Tekintettel arra, hogy a gondnokságnak a felszerelés, illetőleg berendezés iránt a kirendeltségnek még előterjesztést kell tennie s ennek elintézése hónapokat vesz igénybe, a folyó évben ennek az intézménynek hasznát nem vehetjük.

HIREK.

Székelyudvarhely, április 13.

Nótisztelet.

Mikor az ember néha csendes óráiban körülnéz és szemléli maga körül a mindennemű és mindenragu modernségtől csepegő világnak folyását; mikor mindenfelől, irodalomból és művészetből a fiatal óriások merész kurjantásai hangzanak feléje, csendes melancholia fogja el s komolyan kételkedni kezd: vajjon csakugyan a haladás, a kulturális továbbfejlődés útjain járunk-e? Mert a technika, a tudomány csodás vívmányai előtt ámulattal kell ugyan megállnia, ám ha ezekkel szemben az erkölcsi szintjét nézi, ahol ma az emberiség nagy átlaga áll, meg kell döbbennie, mert ez a szintj nem egyszerű hátramaradást, de határozott visszafejlődést jelent és úgy látja, mintha a huszadik század a mesebeli óriás mérföldes lépteivel sietne vissza a keresztény kultúrából, melynek emlein nagyraótt, a pogány kultúrák letarolt mezőire.

Az irodalom és művészet vajdó irányzatai legalább ezt mutatják. Mert annyi perverzítást, annyi pökhendi szemérmotlenséget, annyi értelmetlen makogást és annyi morális salakot még nem látott és nem hallott a föld, mint amennyi ezen a téren ma a létjogosultságot magának kiöklözni igyekszik.

Szűkre szabott terünk nem engedi, hogy állításunkat a példák hoaszorozatával igazoljuk. Nincs is rá szükség. Hiszen aki csak egy kisné is figyelemmel kíséri irodalmi és művészeti mozgalminkat, nap-nap után bőven talál ilyeneket. Egyre, a legjellemzőbbre, azonban rámutatunk.

Tisztelettel föltesszük a kérdést és feleljen rá mindenki: hová helyezte, mivé tette és hogyan kezeli a má-nak irodalma a nőt? Egyszerűen lelkölte arról a tiszta és szent magaslatról, ahová a kereszténység helyezte és taszítja és rugja vissza abba a posványba, ahol valamikor a pogány kultúrák világában fetrengett.

Mi eddig úgy tudtuk, hogy a nő a férfi lovagias tiszteletének tárgya, akihez az érzések és gondolatok tiszta áldozatával illik csak közeledni. Úgy tudtuk, hogy a nőiesség illatos virágát galádul megtépdosni bün. S ha a leány férjhez ment és anya lett, királyi női koronával koronáztunk minden anyát, mert éreztük, hogy csakis bennük és általuk juthat meg egyedül és folyton-folyvást a nemzetek fejlődni akaró egészségének élete. És azt is tudtuk, hogy a mi ösztönösség a férfi és nő kölcsönös vonzalmában megnyilatkozik, az megtisztul és megnevesül abban a szent és felelőséges közösségben, ahol a két nem mint férj és feleség, apa és anya viszi együtt és osztja meg egymással az élet terhet a siring. Mindezzel szemben a má-nak hibbantlelkű irodalma úgy beszél és ír a nőről, mint egy nemes vadról, melyet izletes husáért felelősség nélkül lehet és szabad felhajítani és megejteni. A szerelemről dudolnak és nyögdecálnak körülöttünk. De nem arról a szerelemről, amely eddig egy együtt lelélődő becsületes élet sok szenvedésére és kevés örömeire kapcsolt össze ifjút és leányt, hanem arról a szerelemről, mely semmivel sem különb és semmivel sem finomabb az állatok egymást hívogató, egymást vonzó ösztönénél. És amikor ebben a „szerelem”-kielégítésben megroppan a „költői” gerincz, kiszárad a velő, akkor és csakis akkor megcsendül a modern lírában az elegia is: a tehetetlenség és agyalágyultság undorítóan szomorú költészete.

Az ifjú női teetet teleszórják a nagyhangú szólamok szines virágaival, de a lélek, a női lélek és ennek vagy és szent energiái mellett egy kicsinylő ajkbig gyesztéssel elsiklanak. Mintha nem is léteznének. Ezek számára nincs szó és nincs hang, legalább is nincs tisztességes szó és tisztességes hang a „modern” magyar költészetben. A hitves és anya, aki életét adja és szivezen és nagy heroizmussal adja a család boldogságáért; a

leány, aki ifjúságának minden nemes örömét és reményét teszi le áldozatul a felebaráti szeretet oltárára és a halálba megy fiatalon és bátran csak-hogy szenvedő embertársain segíthessen: ezek a nőtípusok hiányzauak ebből a földrenéző bőbőszédű költészetből. Pedig ezek a nőtípusok itt járnak és dolgoznak körülöttünk mindenfelé. És ha nem járnának, ha nem dolgoznának, ha pótolhatatlan gyöngéd szeretetük nem keresztezné utainkat nap-nap után: őh milyen nagyon megrövidülének a boldogság órái és mennyire meghosszabbodnának és megterhesülének számunkra a szenvedések perczai.

Ilyen nőtípusokra van szükége és ilyen nőtípusokat kell nevelni és adni a magyar társadalomnak. Ezekről zengett és zeng ma is az igazi nagyok költészete. Ilyenekkel van tele a magyar történelem, mely a maga le nem czáfólbható tényeivel mutatja és bizonyítja, hogy tisztelet adasék a magyar nőnek! És gonosz kerítő az az irodalom, mely a szó és a hang bitorolt erejével utját akarja állni annak, hogy a magyar társadalom ma is ilyen nőtípusokat nevelhessen és színes, mézes igével oda áll a magyar család ajtajához, folkredzkedik asztalunkra, könyvespolczainkra, hogy aztán nőinket, leányainkat az ösztönös vágyak hitvány eszközevé alacsonyítsa.

Kérdezzük: van-e szükége a magyar társadalomnak ilyen kerítőre? Van-e szükégünk arra, hogy gyermekeink lelkéből épen az irodalom ölje ki a lovagias magyar legezsebb erényét: a nőtiszteletet s az ehhez kapcsolódó minden szépért és nemesért tette kész idealizmust?

Ugyebár nincs?

Akkor hát félre ezzel az irodalom mezében czégerkedő pornografiával!

Április 11. Az 1848-iki márczius 15-iki törvények szentesítése napján Székelyudvarhelyen az iskolákban az előadás szünetelt, ünnepélyeket tartottak s a középületeken nemzeti trikolor hirdette a nap jelentőségét.

Közygylés a városházán. Székelyudvarhely város képviselőtestülete 10 ikén délután *Gothárd* János polgármester elnökletével rövid negyed óras rendkívüli közgyűlést tartott. Tárgysorozat első pontját a belügyminiszter azon leirata képezte, melyben felebbezés folytán, *László* Albert aljegyzőt a IX. fiz. osztály első fokozatába sorozza, a részére 3200 K. fizetést és 600 K. lakpénzt állapít meg; az állás jövőre jogvégezt emberrel tölthető be. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a Szabó József-féle telek beíró részének 15462 K.-val való eladására vonatkozólag kötött szerződést, ugyazintén jóváhagyta a Barompiacz-téren levő bekerített hely bérbeadására Neumann Zsigmondal 320 kor.-val kötött szerződést. Végül a napi hivatalos órákat állapították meg, mire a gyűlés véget ért.

A megyei utak felülvizsgálata. *Raisa* Ernő műszaki tanácsos, brassói kerületi felügyelő f. hó 14 ikén Székelyudvarhelyre érkezik. Itt időzése mintegy két hétre van tervezve, mely idő alatt az államépítészeti hivatal főnökének társaságában az összes megyei utakat beutazza.

Eszküdtzéki tárgyalások. A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint esküdtbíróság folyó évi I-ső ülészaka e hó 21-én veszi kezdetét. A két napra tervezett ülészak mindössze két esetben fog ítélni, még pedig 21-én Ifj. *Sándor* G. Ferenc és *Gáspár* Mózes zetelaki lakosok szándékos emberölés büntetében. Ezek 1913. január 18. este a Sikaszón átvezető állami uton Fülöp Tamás zetelaki lakost bicsokszurásokkal ölték meg. Ez ügyben a bírói tanács így alakult: Elnök: Dr. *Haán* Béla kir. törvénzéki elnök, bírák: Dr. *Szepesi* József és *Máthé* Dénes kir. törvényszéki bírák. Ügyész: Dr. *Révffy* Zoltán kir. ügyész. Védők: *Váró* Géza és Dr. *Darócsi* Andre ügyvédek. — *Április 23-ikán* Székely Ferenc, *Baláss* József és *Kis* Ferenc székelyudvarhelyi lakosok halált okozó súlyos testi sértes büntette kerül tárgyalásra. Ezek a mult év márczius 13-án este a Király-utca és Kőkereszt-

tér sarkán Katona Domokos székelyudvarhelyi lakost dorongokkal úgy elverték, hogy belehalt. Bírói tanács: Elnök: *Graffius* Károly kir. törvsz. bíró, bírák: *Deák* Lajos kir. bíró és *Nagy* Kálmán kir. tsvézki bíró. Ügyész: Dr. *Révffy* Zoltán kir. ügyész. Védők: Dr. *Himléder* Fels Ernő, Dr. *Valentsik* Ferenc és Dr. *Borosnyay* Pál ügyvédek.

Tudomásul. A következő sorok közlésére kértük föl. A ref. kollegium kezelése alatt álló *Gidófalvy* Gábor-fél alapítvány, melynek egyik rendeltetése rokon és más kollegiumi tanulók segélyezése, tdkésítés folytán az 1912 ik évben 3534 koronával gyarapodván, az alapítványtökre cselekvő állása 1912. december 31 ikén volt 78571 korona, ma a végrendelet értelmében ezen az érdekeltek tudomására juttatok. Székelyudvarhely, 1913. április 12. *Gönczi* Lajos ref. kollegiumi igazgató.

Keresek. és iparkamarai tagválasztás. *Soó* Domokos városi tanácsos, a kamarai tagválasztó bizottság kiküldött elnöke annak közlésére kért fel, miszerint a kereskedelmi és iparkamara tagválasztást intéző központi bizottság által kiküldött első albizottság, mely a Székelyudvarhely város iparkamarai tagválasztói névjegyzékét vizsgálta felül, közhírré teszi, hogy a névjegyzéket helyesbítette s ennél fogva felbírja az összes érdekelteket, hogy a kiigazított névjegyzékeket Székelyudvarhely város házánál, ahol a névjegyzék 8 napi időre közszemlére van kitéve, megtekintetik s akinek az ellen kifogása van ezen 8 nap utáni 8 napon belül jogában áll a névjegyzékekre nézve kifogást tenni és az azokban felvett egyes választók törlesztését vagy a fel nem vettnek felvételét kérelmezni. A felszólamlások a biz. elnökéhez adandók be.

x A legnagyobb gondot minden anyának gyermeke helyes táplálása okozza. Emésztési zavarok — sajnos — nagyon gyakran fordulnak elő és épp e betegségtől kell a gyermeket helyes táplálás által megvédeni. De csakis egy teljesen megbízható, ezer és ezer családban a legjobb sikerrel alkalmazott tápliszittel, mint amilyen a Nestlé-féle gyermeleliszt, tegyen kísérletet. Próbadoz és tanulságos könyvecske a gyermek ápolásáról dílmentesen kapható a Henri Nestlé cégénél, Wien, I. Biberstrasse 117.

Uj ügyvéd. Dr. *Szentkovits* János Batthyány-tér 4. szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

Himléder Ákos betegsége. Még február első napjaiban történt, hogy Dr. *Himléder* Fels Ákos m. tiszt főügyész egy kirándulás alkalmával rodlijával olyan szerencsétlenül neki ment egy utszéli korlátba, hogy jobb lába bokájában eltörtött. Súlyos sérüléssel a segesvári közkórházba szállította magát, hol rajta kisebb operációt hajtottak végre. Állapotáról időközönként ellenőrizhetetlen forrásból rémhírek terjedtek el. Ezekkel szemben, de a szokatlan nagy mértékben megnyilatkozó részvét megnyugtatóására is közöljük, hogy a tiszt főügyész állapota örvéndetesen és olyan mértékben javul, hogy a kórházat még e hó folyamán gyógyulva elhagyhatja.

A városi hivatalos órák. A város képviselőtestülete a napokban tartott közgyűlésében intézkedett, hogy a tanács. hivatalos órák május 1-étől szep. 30 ig reggel 7 órától déli 1 óráig tartassanak.

Gőzmalom részvénytársaság. A Karres testvérek székelykereszturi malomvállalata (a Loyd Hitelvédő Egyesület Budapest, Andrassy-ut 24. közreműködésével) részvénytársasággá alakult át 200,000 korona alapítókével. A vállalat megalakítása iránt a helyi érdekeltek nagy érdeklődést tanusítottak, mert ezen malom szakszerű berendezésénél és nagy teljesítő képességénél fogva az ottani piacon is, mintegy 60 községből álló környéken, különösen vámörles tekintetében közszükségletet pótol. A malom élén egyik volt tulajdonosa *Karres* János malommérnök, mint műszaki igazgató és *Varga* Ernő budapesti lakos malomigazgató fog állni, akiken kívül az igazgatóságba Dr. *Demeter* Lőrincz magyarországi fősolgabíró (elnök), *Karres* I Samu ökl. építész, *Bajnóczi* András magyarországi földbirtokost, *Rösler* Károly székelyudvarhelyi vaskereskedő és *Rossmann* Jenő gagyí földbirtokost választotta be. Felügyelő-

bizottsági tagok lettek: Dr. *Puskás* Béla székelykereszturi kir. közjegyző (elnök), Ifj. *Bajnóczi Bartalus* Izsák szentdemeteri földbirtokos, *Gyöngyösi* Béla magyarországi lelkes, *Gábor* Márton székelyudvarhelyi vaskereskedő és *Szenti* Jenő székelyvezekői közjegyző. A vállalat, mely eddig 2 wagon örlő képességgel volt, üzemet megnagyobbitja, úgy hogy az jelentékeny fuvardíj tételekkel számos távol eső malmokkal a versenyt minden irányban felveheti.

Eötvös emlékünnepele. A m. kir. állami főreáliskola Br. Eötvös önképzőköre f. hó 20 án d. e. 10 órakor tartja a tornacsarnokban Eötvös emlékünnepelet a következő műsorral: 1. Ének. A madár fiaihoz, előadja a férfiak. 2. Eötvös szánalma, felolvassa *Solymossy* László önképzőköri elnök. 3. Zene. A sas halála, előadja az ifj. zenekar. 4. Szaval *Töpler* Sándor 7. o. t. 5. Eötvös gondolatai, felolvassa *Benedek* Elek 8. o. t. 6. Szaval *Szántó* Dénes 8. o. t. 7. Br. Eötvös József, felolvassa *Wallner* István 7. o. t. 8. Zene. Arabs táncz, előadja az ifj. zenekar. 9. Dalok, előadja a gyerekkar. Belélti díj tetezés szerinti. A tisztajóvedelem az önképzőkör céljaira fordítatik.

Eszküdték lajstroma a folyó évi I ső ülészakra. Rendes esküdték: *Ágoston* Béla, *Berze* Albert, *Csánky* József, Dr. *Dávid* Lajos, *Elekes* Dénes, *Etédi* Béla, *Félegyházi* Antal, *Füle* Dénes, *Gyarmathi* József, *Hegyi* Zsigmond, *Hlatky* Miklós, *Robonyi* Adolf, *Jakab* Antal, *Jánosi* Péter, Dr. *Jodál* Gábor, *Kassai* Dénes, *Kányádi* Miklós, *Kedves* Domokos, *Lőrincz* Lajos, *Maksai* László, *Mátfi* Áron, *Nagy* Ferencz, *Nagy* János, *Nagy* S. László, *Pap* Gergely, *Pál* Sándor, *Sándor* Mózes, *Sebők* Márton, *Szabó* Ödön; pót esküdték: *Csep* Gergely, *Györfi* Lajos, *Horváth* Albert, *Képiró* Lajos, *Kovács* István, ifj. *Kun* László, *Orbán* Balázs, *Szeles* Dénes, Dr. *Szentkovits* János, *Tarcsi* Béla.

Futbalverseny. A helybeli középiskolák és Szakiskola ifjúság közt alakult futball-klub első mérkőzése a mult vasárnap történt meg. A román. kath. főgimnázium és szakiskola válogatott csapata állott szemben egymással. Győzött a főgimn. csapata 3:0 arányban. A mérkőzés nagy számú közönség nézte végig, mely ellismeréssel adózott az ifjak szép küzdelmének. A főreáliskola játékerterét a következő mérkőzésekre még alkalmasabbá tették, mert egész héten dolgoztak rajta.

A kereskedő tanoncziskola látogatása végett *Krbeck* Antal keresk. tanoncz isk. látogatásával megbízott brassói szakfelügyelő f. hó 10-ikén Székelyudvarhelyre érkezett. A szakfelügyelő itt időzése alatt *Hajdu* Ferenc kir. tanfelügyelő, *Persian* János isk. elnök és *Kovács* Dániel isk. igazgató társaságában meglátogatta az iskolát, végig hallgatott egy pár előadást, s az eredmény fölött megelégedését nyilvánította. A szakfelügyelő oda nyilatkozott, hogy szándéka a mostani heti 4 órát, a tantervnek megfelelőleg, 7. órára felemleni.

100 koronáért Amerikába. A Pool és a Canadian barca a magyar kivándorlóért egyre hevesebb lesz. A trieszti békétárgyalások nem vezettek eredményre és az Austro-Americana a fedélközi utasok viteldiját 160 koronáról 120 koronára szállította le. A Canadian erre még nagyobb ármérsékléssel felelt 100 koronára szállítván le a viteldiját, egyben pedig felemlte az ügynöki jutalékat minden Magyarországból származó kivándorló után. A helyzet tehát az, hogy a Kanadába csábítandó magyar kivándorlóért, az ügynök ezen-tul nagyobb vérdíjat kap, tehát jobban fog dolgozni és még több magyart fog kivándorlásra csábítani. A szállítási díj is olcsóbb, tehát könnyebb a kivándorlás és könnyebb a kivándorlásra való csábítás is. Az Austro-Americana és a Canadian egyforma fegyverekkel harcol és látva azt a vehemenciát, a melyvel a magyar kivándorlóra veti magát ez a két külföldi társaság, okvetlen szüksegeessé teszi, hogy a kormány a dolgba beavatkozzék és gátat emeljen, miszerint idegenek jövedelmének gyarapodása miatt a magyar föld népe még nagyobb tömegekben ne vándoroljon Amerikába, hol a rettenetes nehéz munka végzésével egészéjét szándékosan öli meg.

Eltűnt jegyző. Még a múlt hó 28-ikán történt, hogy Kiss Károly atyhai jegyző Szabó Nándor főszolgabírótól nyert három napi szabadságra távozott. Letelt a szabadságidő, de Kiss hivatalában nem jelentkezett. A főszolgabírónak az eset egy pár nap múlva jutott tudomására, s nyomban intézkedett, hogy a hivatalából igazolatlanul távol maradó jegyző elnyerje büntetését. Kiss ellen fegyelmit indított, azt lejáratta, ám a végzést nem volt kinek kézbesíteni. Mintegy két hét telt el Kiss szabadságra menetele óta és azóta semmi hír nincsen felőle. Hogy az exaltált természetű ember jelenlegi körülményeivel véleg szakítani akar, bizonyítja, hogy felesége is egyszerre lett oda vele, és két apró gyermeküket sófali rokonságnál hagyta. Ellenőrizhetetlen forrásból arról is veszünk hírt, hogy a kezelése alatt levő postánál és más hivatalos pénzeknél hiányt állapított meg.

Erdővidéki csendélet. A vármegye erdővidéki községei közül eddig Olasztelek adta a hatóságoknak a legkevésbé dolgot. Törvénytisztelő, szorgalmas, józanéletű s így jómódu és intelligens székely népe egymást megértette, támogatta. Az utóbbi időben, ugylátszik bujtogatók, akik a zavarosban helászni alarnak, ezt a régi jó egyetértést megbontották. Ennek lehet tulajdonítani azt az orvlámádat is, melynek f. hó 9-én este Ferenc István, a község derék főbírája esett áldozatul. Ferenc Istvánt s társaságában lévő Paraté Miklós baróti birtokost este 10 órákor a község háza előtt három suhanc megtámadta agyba-főbe verte és öszeszurkálta. Paraté könnyebb természetű sérüléseket szenvedett, de Ferenc István állapota válságos. A községben általános a részvét a nagy beteg bíró iránt s a felháborodás az ervtámadók ellen, akikkel szemben a közvélemény érelyes nyomozást sürget, mert hanem igen könnyen elfajulhatnak az állapotok s növekedhetik a garázdá bujtogatók száma. A suhancok közül eddig kettőt tartóztattak le: *Kolumbán* Mózes Lőrincz fiát és szolgáját, akikben a sértettek támadókat felismerték. Azt is biztosra veszi mindenki, hogy bujtogatók keze van a dologban.

Adómentes nyerscukor a méheknek. A méhészegyesület elnöksége ez uton értesíti az egylet tagjait, hogy a m. kir. pénzügyminiszter a méhek etetésére engedélyezett nyerscukor felétetési idejét f. évi május hó 1-ig meghosszabbította. Ez időig az egylet utján rendelt cukor felétetendő annál is inkább, mert a megmaradt készletet a pénzügyi törvények elköszöve és adózásra bejelenti.

Elemisták színháza. A derék Szent-Ferenczrendi atyák vezetése alatt álló róm. kath. fiúiskola öndevékei ma vasárnap este 8 órákor a Budapest-szálló színháztermében Benke István „Mindnyájunknak el kell menni” című három felvonásos népszínművet adják elő. A szindarubában, melyet Molnár József 3. o. t. által előadandó prólog előz meg, részt vesznek: Orbán Károly, Spanyol Pál, Sziojka D., Mihály L., Csucsai Károly, Derzi S., Drágomán Domokos, Bokor Imre, Baur József, Kádbéde Sándor, Koronai Sándor, Pál János, Szentes Béla, Ifj. Kovács Lajos, Péter Elek, Looetz Ernő, Mátyás János intézeti öndevékek.

Szabad liceumi bizottság gyűlése. A székelyudvarhelyi szabad liceumi bizottság tegnap délután 6 órákor Székelyudvarhelyen az iparos önképzőkör helyiségében Biró István főrelélik. tanár, biz. elnök előktele alatt gyűlést tartott. A gyűlés tárgyai voltak: 1. Tiktári jelentés a szabad liceum 1912—13. évi működéséről. 2. Pénztáros jelentése. 3. Indítványok.

Kimaradtak a bolgárok. A balkán háború következményei nálunk is szemmel láthatók. A szorgalmas bolgárkertészek, kik eddig elég szép számban lepték el a magyar városok körzeteit, az idén nem jelentkeztek s a kertészeti művelés alá fogott területek üresen állanak. Ha a vidék lakossága nem igyekszik pótolni a termelést, melyet az éveken át itt tartózkodó bolgárok tömeg produktumaikkal fokoztak s ezzel igényeket is neveltek, de a pénz forgalmát is tetemesen emelték — nemcsak a szükséglet kielégítésére elegendő termelés. Minden kárban van haszon. A balkán háborúnak közvetett haszna részünkre abban nyilvánul, hogy a kertészkedés magyar kézbe jut s az a tenger magyar pénz, mit a bolgárok eddig minden őszelet magukkal vittek — visszamarad a hazai termelőknél, ha a tulajdonosok és magyar munkások belátják, hogy a bolgárok Amerikájok Magyarország volt. Sürgősen kellene

szervezkedni a vidéknek addig, míg a földművelésügyi miniszter az állami támogatást a kertészetek beállítására hajlandó nyújtani.

Keresd az asszonyt. E hét elő napján történt, hogy Kovács Áron, ki Ugron Gáspár bikfalvi gazdaságában béres, egy déltájában a konyhán összeesőlközött Létai Imréné cselédjérsával. Nincsen kiderítve a differencia eloldézdje, de tény az, hogy Kovács olyan mérgebe gurult, hogy ki akarta tenni az asszonyt a konyhából. Éppon abban a pillanatban nyitott be az ajtó jó Létai Imre, mikor az asszony összefogózkodva volt Kovácsal, s az állítólagos kirakás folyamatban volt. Imre bá nagyot nézett a dologon, s csakhamar a helyzet magaslátára emelkedett, hogy itt teani koll. És tett is. Felragadott egy hasab fát, s azzal Kovács Áront hátulról úgy fejbe kollintotta vaj kétszer, hogy szegényt most súlyos sérülésvöl a kórházban ápolják. Kihallgatása rendén Kovács oda nyilatkozott, hogy Imre bá megbüntetését nem kívánja. Ő bizonyára tudja, hogy miért.

Méhészeti tanfolyam. Az ordélyrészi Méhészegyesület telepén Kolozsvárt földmives kisgazdák részére május 14—31-ig és június 2—29-ig 20—20 hallgatóval méhtenyésztési tanfolyamot rendez a földműv. miniszter. Tanfolyamon résztvevők napi 2—2 kor. díjat kapnak, élelmész és lakás fejében, valamint utiköltségük is a tanfolyam sikeres bevégeése után megtérítetik. Készített kaptárt s kisebb kezelési eszközöket tanfolyam végén magukkal vihetik. A vármegyei méhészegyesület elnöksége felhívja a kisgazdákat, hogy amennyiben a tanfolyamok valamelyikén részt akarnának venni, 1 kor. bélyeggel ellátott kérvényüket a m. kir. földm. miniszterhez címelve — az elnökséghez Székelyudvarhelyre, felterjesztés végett küldjék be.

Halálozás. Özv. Kandó Ferenczné született Ágotha Róza, életének 76 ik évében f. hó 6 ikán elhunyt. A megboldogultat Ágotha Biri özv. Bonca Ignáczné, Ágotha Mária férjezett Likánai Ignáczné és számos rokon gyászolja.

Jóssa Imre kadicfalvi lakos, 48-as honvéd, életének 87-ik évében Kadicfalván elhalt. Halálát gyermeke, köztük Jóssa Imre jogyzó és Bálint Károly kadicfalvi tanító, veje gyászolja. Temetése ma délután 3 órákor lesz Kadicfalván a róm. kath. temetőben.

Nyilvános elszámolás. A következő elszámolás közlésére kértünk föl: Kimutatás a Jótékony Nőegylet által március 1-én rendezett mulatság bevételeiről és kiadásairól:

I. Bevétel: Jegyekből 253 K. Felülfizetés 85 K. Robonyi Mariska, Solymossy Anuska és Lola 73-70 K. Kovács nővérek és Nagy Berta 42 K. Kassay Erzsike és Robonyi Piroska 11-30 K. Pal Mariska és br. Orbán Ella 28-50 K. Sigmond Gertrud levelzslápból 26-34 K. Székely Manczi és Gyortyanossy Etus 28-20 K. Lántzky nővérek 23-40 K. Frank Rozsi, Daróczy Margit, Császár Mariska 19-20 K. Dollay R. né, Szabó A.-né, dr. Borosyay Pálné fekete kávéből 41-86 K. Czukrázdában Esztergér B.-né, Valentsik F. né, Vass Lajosné 87-92 K. Teából Persian J. né, Szakács Z.-né, Becsek A.-né 6-60 K. Szivarból Szabó I.-né, Solymossy L.-né 45-28 K. Szalai Mariska 24-10 K. Dr. Burnáz I.-né, Gáspár B.-né fagyaltból 39-40 K. Tamás Ilonka és Holczmann Berta borból 73-80 K. Félégházi A.-né, dr. Kassay A.-né és Duka A.-né sültből 19-60 K. Pezagóbból Szilvoszter A.-né, Koncz Mária, Szöllösi Irén, Laukó Lenke, Mezei Nelli, Biró Istvánné 565 K. Összesen: 1504-20 korona.

II. Kiadások: Ernst Györgynek 6 kupa fagyalt, 50 drb. sütemény K 30, virág Szebenből 22, meghívók, jegyek, lev.-lapok 25-60, Bagó Gyula cukor, kávé, rum, citrom, hal 23-30, Gáspár és Papp 49 kg. sonka, cognak, borviz, kávé, ostya stb. 301-02, villany 40-16, zónészek 110, Márk testvérek porcellán és üveg használat 11-46, Szabó és Kálnoki sonka 19-60, engedély stb. 7-66, 2 pulyka 20, kolbász huz 15-20, bélyeg a meghívókra 9-60, 5 drb. malacz 30, 1 drb. pulyka 8, Szalainának apróságokra 5, kávéskanál használatért Gyertyánfynak 0-96, favágatás, fűtés, napzám 17, Székely Dénesnek papíroszótét, czo-ruza 4, Ferenczi Imrénének boráruslásnál segédkezett 8, 1 drb. tyuk fásirozottnak 2, 1 drb. karkas fásirozottnak 2-30, terem szolgának 5, bor 53-76, fára Szalainának 9, Gáspár és Papp kucseber kézelt 41-10, Trenz czukrásznak Nagyszében 66-46, nőegyleti szolgának 12, összesen 900-58. Bevétel 1504-20. Kiadás 900-58. Jövodelem 603-62 K.

Az alispán ur volt szives átadni a vármeg-

gyeház nagytérmet, a polgármester ur adott egy öl fát, Heitz Vilmosné 10 kg. lisztet, Szabó Istvánné 2 kenyert, ugorkát és káposztát; Süköed Miklósné kölcsön adott kést, villát, Barkóczy Albert osztalokt és a Törley pezsgógyár ismételtelt adott ingyen 25 üveg pezsgót. A szives adakozók fogadják a Nőegylet elnökségének hálás köszönetét. *Biró Sándor*, a Nőegylet pénztárnoka.

Az áll. faiskola utolsó napjai. Az elmúlt hét péntekén, f. hó 11-én a székelyudvarhelyi áll. faiskolából kivették a legutolsó oltványt. Olyan a kert, mint egy lotarolt mező. Tele ridegséggel, sivársággal. Máskor így tavasszal, ilyenkor emborek sürögtek, forogtak a karcus oltvány táblák között s kalauzolták a fölfelé törő hajtásokat. Most senki és semmi benne Elérkezünk tehát a végső kimuláshoz s megértük az időt, hogy a vármegye gyümölcsfaterenyésztésének az egyetlen, számbajöhető komoly táplálója nincs többé. Áthuzatott és megsemmisített. Nem értjük az okát, hogy miért kellett e faiskola üzemét beszüntetni s áttelepíteni a szomszédos vármegyébe, mikor ennek itt oly szép hivatása és célja volt. Több-ször felemltük az áttelepítés ellen szavunkat s bár az mindenfelé viszhangot talált, megakadályozni nem volt erőnk. Pedig el fog érkezni az idő, és nemsokára, hogy a vármegye gyümölcsfatermelése megfelelő tápláló forrás nélkül csödbe jut, mert a más vidéken, főként mezei fekvő faiskola termékei sohasse fogják oly közvetlen szolgálni a tenyésztést, mint az itt termeltek. Sokat köszönhetünk e faiskola évtizedes működésének és sajnálattal szögezzük le a szomorú tényt, hogy a faiskola sorsa e vármegye néve megpecsételte.

Hány háziállat van? Székelyudvarhely városban a hasznos házi állatok összeírása megtörtént, melynek rendén 2095 drb haszonállat jegyeztetett fel. Faj és nem szerint így oszlanak meg: ló: kancza 93, herél 146, csikó 14, összesen 253; szamár 5; szavammarha: magyar 195, piros tarka 474, borzderes 98, egyéb tarka 8, bivaly 41, sertés 803, juh 164, kecske 54.

x **Hináros.** Herczeg Ferenc művészi szépségeiben gazdag, érdekes, új társadalmi regénye a „Hináros” disziti az Uj Idők e heti számának élet. A magyar családok kedvelt hetilapja közli még Krudy Gyula ötletes, kedves elbeszéléseit, melynek címe „Szarvasgomba Emberek”, továbbá Péczely József hosszabb novelláját, a „Honfoglalás”-t. Farkas Pál folytatja népszerű rovatát, a körözvos foljegyzéseit, Iván Ede Kisfaludy színházról ír, s cikkeit érdekes képek tarkítják. Mikélsen kapitány világhírű új könyvéből (A sarkvidék Robinsonja) szép részletet mutat be az Uj Idők, „Jegesmedve vadászat Grönlandban” címmel, a „Séták a nagyvilágban” rovat pedig Vojnich Oszkár eleven tollal megírt, Sumatra szigetéről szóló utleírását közli, Szabolcska Mihály és Zivuska Andor verse, számos apró cikket, stb. tartja a lap szövegrészt, míg a képek fölélik az elmúlt hét fontosabb eseményeit. Az Uj Idők előfizetési ára félve 10 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy ut 16.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egyszögűrs való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillért többet kiadni.

Clubspecialité
120 lap 20 fillér
70 " 12 "
Adósz. (100) hímű 70 "

Orvostanácsára a hivelyek és laposkák lény- és színnyomás valaminent aszradékj. ságunyveszt. szembiztonságul vannak, de minden laposkában és hivelyben benne van viszonyossal a négyes és a gyáros alúrása. Modiano

Főraktár Sterba Ödön m. kir. dokány nagyrudájában.

A vén kecske tragédiája

és a modern stílus.

I.

Modern stílus.

Pelada: Fejerd ki modernül és lehetőleg értelem nélkül a következő mondatot: Itt a tavasz és én jól érzem magamat.

Megoldás: Halk rezdülések borsongatják a levegő bórét. A fákon finom rögypattanások szakadnak fel és öntik anét életgennyűket. Mámorok vágyódása harsányan belevág gerincembe és a termékenység úde perspektívája mélyül el bus-magában-forgó ssemem előtt. Az életkiváns bókázza bennem tánczát és himnemű érzelmek bombázzák agyam pánccéltornyait. És én a ködül unalmat messzerugva tragikus lényemtől fessülő tagjaimat ugrásra lenditem és isteni vállamon szilajul megreccsen a hőzentráger. A mindent-átélés-kéje záporozza aranyhullámaival homlokom és én zibálva futok a szerződés porban, mely gyászosan olmozza körül magasságok orma felé caírtető lelkeinek színezett álmaim és így tovább, jaj, jaj, ha tudnám, hogy mit akarok mondani, segítség, fogjanak meg, fogjanak meg...

(Megtörténik.)

Pikk.

II.

A vén kecske tragédiája.)

— Emlektől tanítványainknak. —

Sietek kijelenteni, hogy itt csak arról a kecskéről zeng a nótá, melyiket a néhai Bárány Lukács-féle olvasó-könyv ilyen ékes rigmusokban dicsőített: A kecske négy-lábu állat, Szarvat visel és szakállat.

Ambár itt baj van a meghatározásban! Mi lesz a autákkal? Tehát csak a négy-lábuakról akarok csevegni; városuoknak eme disseiről. Mindenesetre regható az a láрма — magyarul tollkölés — melyet reggelenként kivonulnak. Az alvókat felriasztják; a mulatókat a kormarából kiugraszajtják, francia boradót szórnak pontos lelkiismeretesség-gel az aszfalrr. és kikicizmeregnek a Szarka-kó alá.

De annál önpépelyesebb esti hazavonulásuk. Pompá-son megdagadt emlékek döcögőnek befelé, melyeknek láttára a Doljfelkatik vihogva kérdezik, egymástól: „Mikor lesz nekik is akkora? ...

Egyzavól lábaik között: „A termékenység perspektívája végtelenül.“ És ki tudja, egy modern kecske fejében micsoda gondolatok foroghatnak, mert annyi bizonyos, hogy ismét az aszfalton akarnak hazamenni. (Akkor mint az a bizonyos tehén, melyet az őszel biába kergettek le a Kosuth-utca aszfaltjáról: háromszor-négyeszer is visszavert a gyalogjáróra és végül is csak ott ért haza)

Tehát a fentebb méltatott kecskescordában csendesen kérdőzve jönnek hazafelé Cáp, az öreg bak és Riska, a fiatal aita. Amde Riskát egyszerűen mecsapja a szerelem forró lehelete. Riskacint az öregre; majd egy zafos puaszt lehel túskezurta ajkaira; hozzá dörszölődik, kéjesen nyujtozkodik mellette. És Cápnak lélkét e pillanatban rettenetes sejtés, mindjárt utána a kétségbejítő tudat szállja meg. Nem tud felmelegedni. Nem tud tűzbe jönni. Neki már löttek Kampecc!

A lépezet sebes szárnyain berepül a modern könyvtár legujjabbban megjelenő számába és lelki zremeivel elborulva olvassa ott életének leujtó tragikumát. „Ót, ki életében annyi nót lapozott át, gyors közeledéssel fogja el életének tragikus betegsége: a nagy életfellobbanás után előmlő unalom. Még fel-felemlékezett idegeire utolsó szerelme, a kinek hisztorikus kacsagó rángásai bosszu önöndort ágyaztak gerincébe. Lehetetlen, hogy életében még egy nót kapjon, ki visszabangozza egész életét, ki oly hőnek és gyormeknek vetése vissza, a milyennek egész életében kétségbeesésel várta magát.“

A kis Sütát, kit „haja dacos elömléssel koszoruzott“ be mindenfelé, bántotta Cápnak fokozatos bágyadtsága a kaczer ugrásokkal próbálta az alvó parazsat ismét lángra lobbantani. Hiába.

Végre is a mindenkori nőknek mindenkor bátaos eszközéhez: az első találkozásán, a szerelem megismerésének emlékeztelbe idézéséhez fordult. A szivárvány szín tarkaságának élénkségével fetteite ama napnak fenségét, mikor a Szent-János-utca mentén találkozza, nem is in-tettek egymásnak, szó sem fakadt belőlük, hanem a tárra talált élet örömevel siettek a Smarkakó felé. Ott tőzet rak-tak; hatra szalonát piritottak; tizre párizert ettek; a Sz... Morum kutjából mómort ittak. És aztán...? Csak egy igazán szerelmes kecske tudja kelően esetelni annak az első pillanatnak kéjeit, mikor az én és a te és a dolgok közti elkülönődés megszűnt; mikor az egész élet jövőt akaró őszitőne tudta magát beuók, mikor a jövő termé-kenység mámorea zajlott át rajtuk.

A hátsz csakugyan jelentkezett. Cáp olyan édes bizaergézt érzett szigereiben, mintha férfiterejének tudatában valami potenciális tetteire vetemedhetnék. De... jaj, e pillanatban térdei szibongani kezdtek: az az átkozott podogya! A hátán metző fájdalom nyíllalott végig: az istenfáját annak a tabesiek!

És ez a nyíllalás a önduort a tehetetlenség abszolút belátására magaslátára emelte. Még egyet szagolt, és utolást és elment sőt nyálni. Jövőre pedig ez lett életének egyetlen öröme, minden élvezete. Sőt nyalt.

Satanello.

* Szerényeségtől előnyösen ismert munkátereink a szerelemnek e önmó hullámszó binnuzásával sem eredetilegre, sem halhatatlan-ságra nem pályázik.

KÖZGAZDASÁG.

A Gazdasági egyesület választmányi üléséből.

A vármegyei Gazdasági egyesületet április 8-án br. Daniel Lajos elnöklété mellett tartotta meg rendez. vál. ülését, melyre a válaaszmány tagjai nagy számban jelentek meg.

A gyűlés tagfelvétellel kezdődött. Rendez. évdiyas tagokul felvételtek Demény József, Kovács János, Keresztes János ujszékelyi, Bözdöi Mózes, Nemes Lajos, Nagy Sándor, Széle Márton, Bözdöi Márton, Lukács Pál tordátfalvi kisgazdák és az ujonnan megalakult homoródkoményfalvi gazdakör.

Örvendese jelenség, hogy a székely kisgazdák között mind inkább tért hódít az egyesülésben rejülő erő tudata, közülök mind többen lépnek az egyesület körjébe a vármegye kereszteri, udvarhelyi és parajdi járásából, csak az oklándi járás, annak is a legvagyonosabb erdővidéki közéjei azok, amelyek nem érzik szükségét az egyesülettel való kapcsolatnak.

A földmivelésügyi miniszter 38,223. II. A. számú leiratával késznek nyilatkozván az egyesület által létesítendő csikólegelőt anyagilag is támogatni, a válaasztmány ezt örömmel vette tudomásul, egy bizottságot küldött ki, amely bizottság feladata érintkezésbe lépni a legelővel bíró községek, birtokosságok és egyesekkel és a legelő céljaira alkalmas területet kifogadni, hogy a létenyész-tésünkre fontos kérdés lehetőleg a jövő évre megoldassék.

A cselédtörvény revízióját a kiküldött bizottság javaslatait a válaasztmány elfogadta ugyan, de egytural dr. Pálffy Jenő nagy ügyszeretéről tanuskodó felszólamlása után a kérdés Szentkirályi Ferencz, Ugron Zoltán és dr. Pálffy Jenőből álló új bizottságnak adatott ki, részletesebb avaslatlétel véget.

Tudomásul vétetek a földmivelésügyi min. rendeletei a tenyészállat szállításra, a fedezettési állomások kimutatására vonatkozólag.

Az O. M. G. E. 1512. sz. átirata kapcsán a G. E. O. Sz. kiküldettek br. Daniel Lajos, Ugron Zoltán és Hlatky Miklós. Tudomásul vétetett az O. M. G. E. meghívása a Galantán rendezendő nemzetközi gép bemutatóra. A gazdakörök egysége szervezőtérre vonatkozó javaslatát az O. M. G. E.-nek alapelveiben elfogadta a válaasztmány, de kérte, hogy a helyi viszonyokra való tekintetből a tagsági díjakra nézve több önállóságot kért, elégnek tartván, ha minden tiz gazdaköri tag után egy példányban lesz a „Magyar Földmives“ megrendelve.

A firtosváltaljai gazdák azon kérélmé, hogy a szülgulyába hajtandó 58 drb. borjujukot otthon vizsgálathassák meg, teljesíthető, ha a gazdák az állatorvos kiszállási költségeit hordozni hajlandók. Még több személyes vonatkozású ügyet intéztek el, mire az ülés véget ért.

Az udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesülettől.

Hirdetmények.

(211—1913. sz.) A tenyészállatok két példány tenyészigazolvány melléklésével a vasuton kedvezményes díjtétellel szállítatnak, de csak azon esetben, ha a feladó a fuvarlevélen direkt kéri a kedvezmény megadását, miről a m. kir. földmiv. min. 36,625—10. 1. sz. átirata értelmében értesít-jük a gazdaközönséget.

Székelyudvarhely, 1913. április 10.

As elnökség.

(212—1913. sz.) A gazdasági egyesület 69—1913. sz. jkvi határozatából kifolyólag felhívjuk azon községeket, birtokosságokat, és egyes gazdákat, kik a létesítendő csikó legelő céljaira alkalmas 240—400 hold területű birtokaikat bárbe adni hajlandók az 1914. évtől kezdve hosszabb időre. 10—20 évre, hogy ajánlataikat az egyesülethez nyujtsák be.

Székelyudvarhely, 1913. április 10.

As elnökség.

Iparkamarai közgyűlés.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a napokban teljes ülést tartott. A tanácskozást Bürger Albert gyáros, kereskedelmi tanácsos, alelnök vezette. Kegeyelttel emlékezett meg Bor-sáékly Soma lev. tagról, a székelység nagy halott-járól, a kamara megteremtőjéről, aki egész életét a székely érdekek szolgálatának szentelte.

Elnöki közlések után tudomásul vették, hogy a 100 koronás munkás jutalmakat a keresk. miniszter Soós Gerzson timár, János Antal asztalos, Károly János és László Ferenc csizmadia segédeknek adományozta. Egyben a kiosztás iránt intézkedtek.

A dr. Bernády György főispán, ipari min. biztos kinevezéséről szóló keresk. miniszteri leirat és dr. Bernády György főispán, min. biztosnak ugyane tárgyban kelt átirata kapcsán a teljes ülés hálás köszönettel veszi tudomásul a miniszter intézkedését, a miniszteri biztot melegen üdvözli és legodaadobb támogatásról biztosítja. A Maros folyó szabályozása ügyében első sorban érdekelt kamaráknak a miniszterekhez és képviselőkhöz intézett feliratokra adott miniszteri válaaszok kapcsán, melyek szerint ez ügyre 1914.-től költségvetésben is nagyobb gond fordítatik, elnök javaslatára elhatározta a teljes ülés, hogy a szabályozásnak Marosvásárhelyig leendő tervebe vétélet és kereszteri vitelt szorgalmazza. lévő ez az erdőnyi részeknek elődázhatatlan érdeke.

Elnök jelentést tett a kamara által kezdett és a társadalom bevonásával rendezett vitaestélyek-ről, melyeknek célja a kamara kerület község-sági érdekeinek oly irányu felsorolása és meg-vitatása, hogy annak alapján gyakorlati irányu reform munkálat legyen kezdetből. A tanácskozások iránt a székelyföldi ipari miniszteri biztos, fő-ispánok, alispánok, iparfejlesztő bizottságokon kívül a társadalom mindeu rétegeiből érdeklődés s a kialakult reformterveknek immár a hazai kamarák figyelmébe és pörtolásába ajánlása is szükségessé vált abból a célból, hogy nem látnák-e szükségessé az ügyben országos kamarai érsekezet tartását. Beérkezett panaszz folytán lépéseket tesz a kamara, hogy a vasuti fuvar-levelek hivatalból felülvizsgáltassanak és a díj-többletek kérés nélkül visszafizetessenek az érde-kelteknek. Erre a hazai kamarák támogatását kikéri. Határozatba ment, hogy a folyó évben egy ipari segéd és tanoncz munka kiállítás rendez-tessék a kamara székhelyén. Kimondatott a kereskedelmi törvény és caódtörvény revíziójának sürgőssége. A hazában működő külföldi biztosító intézetek megrendszabályozása és a birtosító tör-vény sürgős megalkotása iránt is lépéseket tesz a kamara. A mozgólénykép színházaknak az ipar-törvény hatálya alá vonását és a karácsony előtti vásárrnapra a munkaszünetnek vidéki városokra is kiterjesztését kéri. A keresk. és iparkamarák vármegyéenként való szervezését céltalannak és kivihetetlennek tartja.

A Székely Társaságok szövetségének a héjjas-falva—székelyudvarhelyi vasutonal államosítása és a székelyudvarhely—csikószereadi vasutonal kiépítése iránt indított mozgalomhoz azon határozott ki-jelentéssel járult hozzá a teljes ülés, hogy Maros-vásárhely és Székelyudvarhely között közvetlen kapcsolat létesítése is sürgetteessék. Feliratban kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy a vásá-rokat járó iparosok részére vasuti kedvezmény adassék. Több kisebb ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

A magyar gazdák nagy gyűlése.

A magyar gazdaszövetség f. évi nagy gyűlést Kassa városban tartja június hó 18-án. A mult évi gyűlésen, Siofokon, Udvarhelyvármegyéből igen sokan vettek részt. E gyűlés is népeinek igér-kezik, amit biztosít legymagában a város törté-nelmi nevezetessége is.

Szerkesztői üzenetek.

K. O. Alkalmadtán felhasználjuk.

M. H. I. Hálással köszönjük 2. Mindenesetre igen. L. J. P. A férnök gyávaasága is, az aszonyok legna-gyobb büne is a képszeltehetőség féktelenségből származik. Ferencz. Ez, kérjük alásan, nem társadalmi kérdés. Mindig és tisztán az egyéni belátás dolga.

Satanello. „A vén kecske tragédiáját“, a szerelem-nek e finom hullámszó binnuzását, írja személyére való tekintetből közöljük és bár szükeasge volna, hogy azokra való tekintettel, a kik az előzményeket nem ismerik, kiasó rávilágítson az ember, hogy tulajdonképpen miért is követi el annak költsével az ember a merényletet, — azonban ettől most eltekintünk, és egyszerűen a jóízűs nevében csak bocsánatot kérünk és utalunk a homeopátiás gyógy-mód eszközeire.

NYILTTÉR.

Végző válasza az oklándi kerület levéltárnak.

A műszékely válasza az ismeretlenség homályában maradvá, Hegedűs ur hírlaplírói váltát itt is büszkén ki-
vágva, a személyeskedéshez mindketten, kiválsán értenek,
de a felvetett dolgok érdeméhez egyikük sem szól, mert
azon tények megcáfolásá- nébész volna! Ilyen urakkal szem-
ben, csakugyan Don Quijotte-i harcra lenne, a tovább foly-
tatás! Zárókéül Hegedűs urnak azt ízonom, hogy én ugy
hallottam, asóta ilyen romlott a nép, mióta némely népia
mitók a hírlaphan nyilvánosan a felett örvendeznek, hogy a
népet választások tokánnyal és pálinkával alig győzik el-
látni a Gross bácsival madarat lehet fogatni.

Homoródszentpál, 1913 Apr. 7-án.

Ürömöt József,
unitárius lelkész.

Felelős szerkesztő: BECSEK ALADÁR.
Kiadja: a Becsek D. Fia közcynvnyomda.

Szám: 357—1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti keresk. és váltó kir. törvényesék 1913. évi 34724 számú végzése következtében Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Schlick Nikolson vaggon és hajógyár rt. javára Borbély Mihály, Buzogány Mózes és ifj. Veress András ellen 8800K s jár. erejéig 1913. márczius hó 4-ikén fogantatosított kielégítési végrehajtás utján le és felúlfoglalt és 2500 koronára becslült következő ingóságok, u. m.: motor cséplőgép nyilvános árverésu eladatnak.

Mely árverésen a székelyudvarhelyi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 198/2. számú végzése folytán 8800 K tőke-követelés. ennek 1913. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3 % váltó-dij és eddig összesen 259 K. 62 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Székelyudvarhelyen, Szombathalva részén a hely színén leendő megtartására 1913 évi április hó 25-ik napjának d. e. 8 órája batáridőül kítuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 § ni értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felúlfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árvezés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltekik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. április 10.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Egy és feléves **bonyhád-simentháli üszők**
eladók Gyarmathy Dezső homoródszentpáli gaz-
daságában. Megszerezhetők akár köz-
vetlen, akár a Gazdasági Egyesület közvetítésével.

Sz. 4109—913. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényesék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Dávid Lajos kigalambfalvi lakos végrehajtónak Lootz G. Frigyes székelyudvarhelyi lakos végrehajtást szonvedő elleni 160 K tőke követelés s. jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-sa alapján és a 146. §-sa értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényesék területén levő és a székelyudvarhelyi 1807 sz. tjkvben A f 1749 hsz. rét 1/2 része 12 K, 1751 hsz. szántó 1/2 része 66 K, 1752 hsz. rét 1/2 része 75 K, 1750 hsz. szántó 1/2, 73 K. 922 hsz. kőház 1/2, része 2000 K. 999 hsz. emeletes kő-
ház 1/2, része 1200 K, 1753 hsz. rét 1/2, része 14 K kikialtási árban az 1913. évi május hó 10-ik napjának d. e. 9 órájkor a kir. tkvi hatóság ár-
verező szobájában (földszint 39. sz. ajtó) meg-
tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényesék mint telekkönyvi hatóság.
Székelyudvarhely, 1913. április hó 3-án.

Bella Kálmán, kir. tvszki bír.

Erdélyi vevőink kenyelmére

Brassóban, Kapu-u. 60. sz. a.

nagyobb szabsu

fiókkészletet

létesítettünk.

Butorszükségletét melleit fedezné, te-
fekintse meg raktárunkat. miután ógünk
egész Erdélyben a legversenyképesebb
és legnagyobb raktár felett rendelkezik.

Székely és Réti
butorgyárosok

Marosvásárhely,

Brassó,

Széchenyi-tér 47.

Kapu-utca 60.

Hitelekpes egyéneknek árlel-
emelés nélkül részletfizetésére is

Szám 2679—913.

Arverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényesék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Dr. Jodál Gábor
Ügyvéd alai: képviselt Szász András és neje szől. Mester
Elvira resinari lakos végrehajtónak Zombori Dénes pa-
raidli lakos végrehajtást szonvedő elleni 76 kor tőke ennek
1913. évi január hó 19. napjától járó 6% os kamatai, 24
K. 60 f. eddigi a még a jelen kérésért 21 K. 20 fillérben
megállapított, valamint a még fölmerülhet költségeknek
kielégítése végett az 1881 évi LX. t. cz 144 §-a alapján és
a 146 §-a értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényesék
területén levő és a parajdi 810 sz. tjkvben A f 5189 hsz
szántó 1/2, része 2 kor, az 5554 hsz. legelő 1/2, része 7 K.
az 5995 hsz. legelő 1/2, része 3 K. 50 f. kikialtási árban
külön jogszátraként az 1913 évi május hó 2-ik napjának
d. e. 9 órájkor Parajd község bazanal megtartandó nyil-
vanos árverésen el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikialtási ár
10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a
kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényesék mint tkvi hatóságolt.

Székelyudvarhely 1913 évi febr. hó 27.

Mihály János, sk kir. törvényeséki bír.

Feltűnő olcsó árak!

6 szem. élkező készlet	15 K-tól feljebb
12 szem. élkező készlet	30 " "
6 szem. teás készlet	7 " "
6 szem. kávé készlet	7 " "
Mosdókészletek	10 " "
Függő lámpák	5 " "
6 szem. vizes készlet	3 " "

Valamint itt föl nem sorolható minden
nemű üveg, porcellán. lámpa, képek,
tűkrök, házi és vendéglői berendezések.
sport- és utazócikkkek, chinaezüst-árak
és gyerek-játékok olcsó árban kaphatók:

DRAGOMÁN-czégnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:

Fémzálas 2 kor Szénzálas 70 fillér.

Kőbányai sör!!

A legjobb hírnevű DRÉNER-féle

'Korona' és 'Dupla márciusi sör'

Első Magyar Részvény Sörfőzde

'Udvari' és 'Gollát Maláta sör'

Kizárólagos főraktár Udvarhelymegyében

Rösler és Gábor czégnél

Székelyudvarhelyi és Székelykereszturon.

Vidéki és helybeli megrendelések hordók

és naponta frissen töltött palaczkokban

— pontosan lesznek eszközölve. —

Hirdetmény.

A „Klein Zsigmond budapesti fakereskedő cég Székelyudvarhelyi fatelepe, zetelaki és varsági fűrésztelepeinek vállalati betegsegélyző pénztára Székelyud-
varhelyi”-nek alul írott igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy az országos mun-
kásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár 7340—913. számú rendeletében azon
kormányzati szerveknek ujjalkotását rendelvén el, a biztosításra kötelezett tagok
közgyűlési kiküldötteinek megválasztására határnapul 1913 május hó 4-ik napja
tűzetik ki.

A választás helye:

a) a székelyudvarhelyi fatelepen a fatelep irodája;

b) a zsigmondtelepi fűrésztelepen az ottani cantin nagy terme.

A választási eljárás a jelzett határnapon reggeli 9 órakor veszi kezdetét s az
alapszabályok 12. §-ának rendelkezéséhez képest minden megszakítás nélkül tart déli
12 óráig, de mindenesetre addig, míg szavazók jelentkeznek.

A jelzett határnapon 60 közgyűlési kiküldött és 30 póttag lesz választandó,
kik közül 30 rendes és 15 póttag a gyári munkások, 10 reudes és 5 póttag a favágók,
10 rendes és 5 póttag a raktári munkások, 10 rendes és 5 póttag az erdei
munkások és napszámosok közül lesz választandó. A szavazás titkosan szavazólapokkal
történik. Minden szavazó lapon 30 rendes és 15 póttagra, mint ilyenkép kifejezetten
megnevezettre kell szavazni. Ha valamely szavazó czédula az elírt számnál több
nevet tartalmaz, a hátulirt nevek számításba vétetni nem fognak.

Figyelmeztetnek a szavazásra jogosítottak, hogy a pénztár által kiállítandó iga-
zolványaitak 8 nappal a választás előtt a fatelepek igazgatósági irodáiban átvehetik.
Szavazáshoz csak a bocsájtatik, ki a nevére szóló tagsági igazolvánnyal igazolja vá-
lasztói jogosultságát.

Azok, akik munkateljesítés, vagy más okból a szavazat szedő küldöttaégek
székelyhelyen kívül tartózkodnak, szavazataikat az alapszabályok 13 §-ában irt módon
postai uton is beküldhetik.

A megválasztandók megbízatása kezdődik a választás napján és 1916. év április
hó végén fog lejárni.

Ezen hirdetmény mindkét telep összes műhelyeiben kifüggesztetni és a kitzútt
határidő első felében a Székelyudvarhelyt megjelenő „Udvarhelyi Híradó” című
lapban egyszer közzététetni rendeltetik.

Kelt Székelyudvarhelyen 1913 április 3-án.

Az Igazgatóság.

Kőbányai poharas sör!

Özv. Bodrogi Sándorné
vendéglőjében
naponta frissen csapolt
Kőbányai poharas sör
20 fillérért,
izletes friss Villásreggeli
30 fillérért kapható.

izletes olcsó zonareggeli

Olcso és alkalmi árak tavaszi újdonságokban

Hirsch Rudolf divatüzletében
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 25. szám.

Elegánsan **férfiöltönyök** bel és külföldi szabattól selyem és sersel bérével:
K. 16, 20, 26, 30, 35, 40, 45, 50, 52, 64.

Újdonság felöltőkben dubl és angolszövetek
K. 16, 20, 26, 32, 35, 40, 44, 50, 54, 60.

Finom és tartós fin iskolaiöltönyök 6 éves-től 16 évesig.
K. 5, 8, 11, 14, 16, 18, 21, 24, 26, 30.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását és támogatását kéri kiváló tisztelettel

Női tavaszi kabát újdonság
Kor. 14, 18, 20, 24, 29, 32, 38, 40, 44, 48, 55 és feljebb.

Pongyolák creton, delén, posztó, etaminból
5, 9, 11, 16, 20, 24, 26, 28, 31, 35, 40, 45

Nagyválaszték tartós férfi és női fohérművek, cipők és mindennemű divatcikkekben.

HIRSCH RUDOLF.

Eladó ház. Kossuth-n. 25. sz. a. egyemeletes ház telekkel együtt szabad kézből azonnal eladó. Értekezni Löbl R. úri szabó terme Marosvásárhely.

Eternit pala a jelenkor legtekéletesebb tetőfedőanyaga.

Eternit pala mőkő rendkívül szilárd, rugalmas, csekély súlyú, fagymentes, tűzbiztos és vihartálló.

Eternit pala évek óta használatban van mint tetőfedőanyag mindenütt. még a legkedvezőtlenebb éghajlati viszonyok között is fényesen bevált ott is, hol más tetőfedőanyaggal semmi kép sem lehetett boldogni.

Eternit pala könnyűségénél fogva kiválóan alkalmas szalma, bádóg, kátránylemez tetők átfedésére, mert nem igényel erősebb tetőszerkezetet.

Eternit pala fedések javításmentesek.

Eternit pala jelentékeny szigetelésénél fogva nyáron hűvösebb más fedésnél ezért gazdasági épületek fedésére is rendkívül alkalmas.

Eternit fedéseket elvállal:

Jakobovits Arthur fiókja:
Iroda: RIEMER K. GUSZTÁV úrnál
Székelyudvarhely Árpád-utca 17. szám.
és szívesen szolgál tetőalkalmazások beküldésénél ellenében díjmentesen költségvetéssel.

Tanonczok felvétele.
Budapesti Láng gépgyárba 14 és 15 éves jól fejlett, egészséges fiú az öntödébe felvétetik. Jelentkezni lehet Csomor József úrnál, Helyt.

MÜHLE ÁRPÁD
kertészeti nagytelepe
TEMESVÁR.

A kertészet valamennyi ágát összpontosítja. Nagyban termelhetnek:

Rózsák, Cannák, Dahliák, Chrysantheumok, Disznóvénylek, Évelős növények, Gyümölcsfa, Bogycs gyümölcs, Gyümölcs-vadonczok, Sor-és díszfák, Tűlevelűek, Díszcserjék, Sövény-csemelék, Magvak.

Mindennemű újdonság
Diszes főkatalógus ingyen és bérmentve.

Első varrógépraktár!

Dus választék a legkiválóbb készítményű
varrógépek, disztárgyak, vadászfegyverek
elsőgyártmányú szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése
Székelyudvarhelyt. Fióközet: Székelykeresztúr.

Mieder varró elvállal a francia divat szerint mindennemű megrendelést és javításokat. a legjutányosabb árban.
Székelyudvarhely, Király-utca 23. sz.

Erdélyi ösfőzet

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudomására hozni, hogy márczius hó 15-től kezdve egy új sört hozok forgalomba mely törv. védett

Erdélyi ösfőzet
cim alatt lesz elárusítva, mely az egész külföldi sörökkel a versenyzést fölveheti és a legfinomabb ízűnek is megföel. — Kapható minden vendéglőben és üzletben, hol az **Erdélyi ösfőzet** plakát ki van függesztve. — Kiváló tisztelettel

Habermann Rezső sörfőzde tulajdonos
NAGYSZEBEN.

Csak 50 kor.

1 garnitur elegáns ebédlokeszlet az alábbi összeállításban:

- 36 darab lapos tányér
- 12 " mély tányér
- 12 " csemegés tányér
- 12 " leves csésze
- 2 " mártás csésze
- 2 " mártás csésze alj
- 2 " peccenyés tál
- 2 " kompótos tál
- 2 " zöldes tál
- 2 " téstás tál
- 2 " sótartó

Finomabb ebédlokeszletek, teás, kávé, feketés készletek és üvegáruk nagyválasztékban legolcsóbb árban kaphatók

Márk Testvérek
Kereskedésében Deák-tér 14. szám)

Szolid és pontos kiszolgálás.

GYÖNTÖRŐ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY és EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK
beszerezhetők

ISZÁKOVITS BERNÁT MÓRAS, ES ÉKSZERESZNÉL
Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legszobos kivitelben kaphatók eredeti OMEGA, SCHAFFHAUSEN és CHRONOMETRE inga és zsebórák, arany és ezüst ékezetek, gyűrők, nyakékek, láncok, brilliáns gyűrők és fűgők.

Ezüst és alpacca dísz tárgyak. Ezüst evészkészlet, dombróművek, jardinierek, állványok, kompótos tálok, kávé és teadéskészletek.

Szemüvegek és mindentéle optikai szerek.
Mindentéle javításokat elvállalok és azonnal pontosan eszközölk.

Koczkázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Turul-czipők

tarthatóságuk és finom kivitelük
által napról-napra kelendőbbek.

Turul-czipőgyár részv.-t.

a monarchia legnagyobb cipőgyára.

Főkraktár:

Székelyudvarhelyt

Kossuth-utca 9. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

130 főkraktár bel- és külföldön.

Leginkább ajánlható
cikkeink:

- Női felcipő 7.80
chevreaubőrből
- Női füzös 9.50
chevreaubőrből
- Férfi füzös 10.—
boxbőrből
- Férfi füzös 11.—
chevreaubőrből

20.000 pár heti gyártás.

1878 óta! Mindennél bevált híres, közkedvelt minden lé-
tező háziszert felülmul.

A VALÓDI CENTIFOLIA-KENŐCS

(ezelőtt ugyenne-
zett osodakenőcs) ereje és hatása:

Megadályoz a megszüntet vérmérgezőt, (pöröccid-
kat tesz föllelegese). Használ szoptató anyónál, tej-
megoldósául a szűz uszkomósoknál, ellen, Urbácz
a barmimondó elavult barmalmoknál, sebés és felhírt
lábnál, sebkénél, dagadt lábknál, csontszáradt lá-
dard., szűrt, lűt, végott, zózott sebkénél, idegen tos-
tek elidőltetésére mint: üveg, szálka, por, serot, fókák
stb. mindenféle daganatnál, fekélynél, kígyószénél,
karbunkulónál, kep. székénél, opp így rákál tovább
főreggel vagy rothadásnál, menés által felhírt láb-
knál, bármely égésel sebnél, elfogyott testré-
szknél, bosszú betegségnél előforduló foltokvésnél
nyakdagasztásnál, vérekezőknél, főfolyásnál valamint kipállás ellen
gyermekkenél stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

Két dobozról kisebb rendelés nem lesz szállítva. Székelyud-
varhelytől a pénz előzetes beküldése ellenében. Két tégely ára K 300 Na-
gobb rendeléseknél jelentékeny árcsökkentés. Budapestban kapható Török
József gyógyszerárban a legelső gyógyszerárban. Nagybán kapható
Thalmayer és Seltz, Kochmeister utódnál és Radanovits
Testvérek drogeriájában. Budapest. — Ahol nincs lelakat ott rend-
líjont.

TINBERRY A. Orangyal-gyógyszertárból Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Alleen echter Balsam
aus der Schickelkugel-Apparate des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Mindenütt lementegredő
valódi balsam 12-2 vagy
6-1 vagy 1 csaldó uti
díj K 500.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!
Ha Forhinnal permetez,
Rézkénporral poroz és
Bagollal öli a szőlőmolyt:

I - SZÖR -
Kevesebb
a gond.
II - SZÖR
Kevesebb
a munka.
III - SZÖR
Kevesebb
amunkabér!

mert FORHIN a sokszorta megjavított borsólló keverék és számtalan közönség- és
a ellenemő levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelé-
gedéssel használják. A

Forhin

nek nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan
pusztítja a peronoszpórákat.
egy kéz anyag, főalkatrésze rézszalic, tapadóképesége oly
nagy, hogy bármely barmatnál permetezhet vele.
használati útmutató munká- és pénzügyminisztériumtól jelent. mert
az anyag teljesen kész.

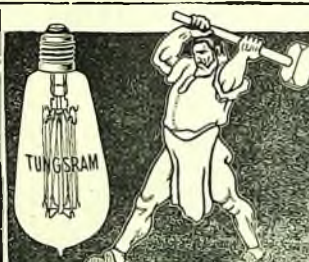
Gyümölcskertészek használatának saját érdekükben CALIFORNIAI LÉT a gyü-
mölcsrovarok elleni védekezésére, ROVARFOGO ÖVET
zz ósase kártékony rovarok elfogására, LARINAT a rovarok ellen nyári védeke-
zésre, LARIL KARBOLINEUMOT a rovarok elleni téli védekezésére, LAKRIL OL-
TÓVÍZSZET az olványok növesztésére, ICENUMINT a zsemege virágok permet-
zésére, NICOTIN QUASSIAEVIKONATOT a falkókat permetezésére, LOPOMORT
mezei ererek pusztítására, PAMPILT rovarok és darazsak elfogására. Tessék
mind ezen cikkekéről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen
és bérmentve küld az osz-
aszos érdeklődőknek a

FORHIN Szőlőpermetezői Nyagygyár
Budapest, VI. Váci-ut 93. v.

Valamint vezérképvi-
seleite Erdély részére Székely Gazdák Szövetkeze, Marosvásárhely.

Eladó háztelkek.

A Fürdő utcában, a Tábor-
utcában, Solymosi- és Bálint-ut-
czák olytatásában háztelkek
észletfizetésre ölenint 3—8 koronáig eladók.
Felvilágosítást ad: **Simó Matyás** Székelyudvarhely, Bethlen-u.

TUNGSRAM DRÓTLAMPA

huzott dróttal
Elpusztíthatatlan!
Egyedüli magyar izzólámpa!
Kapható:
a villamos telepnél

Hallotta-e már?

Egész világ beszél róla,
hogy az eredeti

Pfaff varrógépek

utólérhetetlen minőségű könnyű, zajtalan varrása és harisnya-
foltozásra egyformán alkalmasak. Egyedarántítás és fokraktár.
Egyben felhívom a n. é. közönség b. figyelmét jól berendezett
Vas-, szerszám- és konyhafelszereelési
üzletemre, melyekből nagy raktárt tartok és a legolcsóbb napi
árban számítom. — Szives pártfogást kér mély tisztelettel

ENGLER JÓZSEF

A Kremenezky
Metallum
fémszálas izzólámpa
nem törékeny
és sokáig ég.
Kapható:
Márk Testvérek
fűszer és csemegeüzletben
Székelyudvarhelyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENT-GYÁR BRASSÓ

(Kugler és Társai.) Itt helyben kapható: Rösler és Gábor cégnél.